

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 16 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popoaze Nr. 15.

Se prenumără și la poșta și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Numerele singuratici la 5 cr. se vând la Tipografia „Soc. pe listun

Numerele singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Lege, drept și dreptate.

II.

(*) Noul premier Coloman Széll, în afară de multele și îmbelugatele sale... promisiuni, n'a făcut până acum decât un singur act politic de remarcă: a recunoscut că în țeară trebuie introdusă domnia legii, dreptului și dreptății.

De sigur, prin aceasta implică a condamnat situația desordonată și despotică moștenită de la antecesorii săi, în prima linie dela atârnul Bánffy.

Dar' atât nu-i nici cea mai mică parte din datoria pe care 'și-o ia asupra-și un premier ce se pretinde și e numit inauguratorul unei ere nouă.

Erele nouă nu se inaugurează nici prin promisiuni, nici prin proclamații de principii, ci se inaugurează de a nu le aplica nici-o dată; nici prin cine știe ce formule de moment, nici prin fusuni. Fapte, reforme serioase, acțiuni energice și în stil mare, care să doboare vechiul sistem, vechia ordine (ori mai corect: des-ordinea) politică, eată ceea ce poate provoca o adevărată eră nouă.

Decamdată nu putem ști, oare dl Széll 'și-a dat seama de toate aceste cerințe și necesități politice înainte de a ocupa fotoliul prezidenției ministeriale, sau, urmând exemtele șefilor de anticameră, s'au dispense de a se ocupa de ea?

Presupunem însă, că acel bărbat despre care se cântă atâtea innuri de laudă și care s'a simțit vrednic a primi această ordine întru o stare de colosală desordine, — este liber cel puțin de ușurința preținșilor oameni de stat, cari promit totul, dar' nu fac nimic, cari promit minuscule de acte ale dreptății, dar' nu sevărsesc decât grozavii de ilegalități.

Ca să nu fie indus nimenea în vre-o eroare, stabilim deluși început că nu ne facem prea mari iluzii nici de onorabilul d. Széll. Dar', pentru-că s'a vorbit și se vorbește de o eră nouă, de o eră a legii, dreptului și dreptății, este de datoria noastră să precizăm și românească a lămurii atitudinea Românilor în fața enunțierilor, prin cari Széll confirmă la rândul său, că e decis a crea o eră nouă, pe baza legalității și a dreptății.

De sine înțeles, tot ce vom spune e spus pe lângă menținerea intactă a

principiilor programului nostru național, dela cari nu ne putem abate de dragul niciunei ere nouă și pe cari nu-i situație politică, fie mai demoață, fie mai aspră, — ce ni-s'ar da...

Va înțelege și dl Széll și vor trebui să înțeleagă odată toți oamenii politici ai Maghiarilor, că nu se poate introduce în Ungaria o domnie a legii, dreptului și dreptății, — fără-că ea să se extindă și asupra naționalităților nemaghiare din țeară, cari și dacă n'ar constitui majoritatea populației ungare, ar rămâne o masă de cetățeni ungari, de cari are să țină cont orice guvernământ.

O domnie a legii, dreptului și dreptății numai față cu Maghiarii, înseamnă — după-cum vedem și astăzi — cea mai odioasă tiranie a fărădelegilor, arbitrarului și domniei față cu toate naționalitățile nemaghiare din patrie.

Aceasta e situația de acum în Ungaria și această situație trebuie spulberată, dacă e să se inaugureze de fapt o eră nouă, — a legii, dreptului și dreptății.

În urmare, noul premier e ținut să studieze în prima linie chestiunea naționalităților și să saneze în primul plan gravaminele naționalităților, — pentru-că se poată dovedi că vrea pace, ear' nu războiu, dreptate, ear' nu despoțenie în țeară.

Forța elementară, caracterul excepțional de grav al chestiunii naționalităților, — s'a văzut chiar și pe ocazia deschiderii camerei din Pesta sub noul guvern. După-ce se vorbise, se tratase, se pactase și se fusionase despre atâtea și atâtea chestiuni politice fără de a se lua în seamă cea mai importantă chestiune, — aceasta a isbucnit într-o discuție violentă, provocată chiar de către Maghiari și chiar într'un parlament unde — cu excepția Sașilor — naționalitățile nemaghiare n'au nici un reprezentant adevărat!

Va fi și dl Széll un bărbat politic destul de inteligent, pentru-că se știe că e convins și din acest simptom, că datorința sa primordială e să se intereseze de chestiunea naționalităților, în complexul ei întreg și în toate manifestările ei, — altfel nu poate fi vorba de lege, drept și dreptate în Ungaria.

Vorbind de lege, dl Széll va trebui să aducă aminte de acea lege a naționalităților, care există astăzi numai încât se calcă în picioare, altcum ar fi moartă de mult.

Enunțând domnia dreptului, onorabilul premier va trebui să spună,

că sunt în țeară zece milioane de cetățeni despoiați de drepturile lor.

Promițând că va instaura dreptatea, noul premier trebuie să se setoișă după dreptate sunt în prima linie nemaghiarii, pentru cari dreptatea guvernelor maghiare a fost și este exercită în sens diametral opus adevăratei dreptăți.

Vom lămurii fiecare din aceste trei puncte, în proximită articolei.

Sibiu, 20 Aprilie n.

Conferența Croaților. Se scrie din Zagreb, că conferența Croaților, convocată pe 7 mai, din motivul, că cei mai mulți aderenți ai curentului croato-slav sînt siliți să iee parte la ședințele dietelor provinciale din Austria, ear' Croații din Ungaria nu pot ține conferența singuri, dat fiind că scopul conferenței este locuința cimentarea raporturilor de intimitate între Croații din Ungaria și Slavii din Austria.

Ugromaghiariză! Săcuim Ugrom, intrat în dieta maghiară, nu din încrederea poporului maghiar care e slab și are o înclinație coruptă — vorbele sale, — ci din grația ministrului-prezident Széll, — s'a pus să se reorganizeze partidul, redus în timpul din urmă în mod foarte simțitor. Pe luni, săptămîna viitoare, Săcuim a convocat o conferență, în care se va constitui partidul său. Până acum discipulele deputați i-au promis că vor participa la conferență, recunoscînd prin această pe Ugrom de conducătorul lor politic. Imediat după constituire, Ugrom va începe acțiune energetică în parlament și afară de parlament, punînd pe tapet mai întâi chestia — falsificarea de vin.

Omul și-a ales tema, la care se pricepe, probabil, mai bine, — vinul! Ori falsificarea?

Crisa în România. Nu știm nici astăzi nimic pozitiv despre rezolvarea crizei în România. Ziarele din București, printre astăzi, ne spun, că Maiestatea Sa Regele Carol ar fi încercînat pe dl Take Giann, președintele camerei române, cu formarea noului cabinet, făcîndu-l propunerea să drapelul împreună un guvern de concentrare, ear' drapelul i-au pus următoarele condițiuni, formulate de dl Emil Costinescu: excluderea dlui Șurdă și încredințarea șefiei partidului unei persoane mai populare; schimbarea direcției politice și concentrarea tuturor grupurilor liberale. În consecință, din noul cabinet se face parte și dl Fleva; întrucît actualii miniștri se vor supune la schimbarea direcției politice, să se ofere

la trei dintr'înșii, și anume dlor Harel, Ferechide și general Berendeiu câte un portofoliu. Condiția principală însă este dizolvarea drapelușii refușă se între într'un minister concentrat.

Condițiile au fost comunicate dlui Giann, care nu a luat încă nici o hotărîre.

Desarmarea.

Guvernul olandez a trimis nota diplomatică reprezentanților săi dela curțile europene, îndemnându-i să invite guvernele statelor respective să iee parte la conferența de desarmare, convocată la Haaga pe 18 Mai n. c. În convocare, se cuprind, între altele următoarele:

De oare-ce proiectul, care este a se mulțumi nobilii inițiative a Tarului, a întîmpinat preținderea la puteri cea mai mare recunoștință și aprobare generală, Excelența Sa ministrul rusesc de externe a adresat în 30 Decembrie 1898 (11 Ianuarie 1899) o a doua notă circulară către reprezentanții diplomați, care dă o formă mai concretă marilor idei ale nobilului împărat și indică anumite chestiuni, cari ar fi să se pună înaintea conferenței planuile spre discuțiune. Din cauze de natură politică guvernul imperial rusesc e de părere, că n'ar fi de dorit, ca conferența să se întrunească în vre-una din capitalele marilor puteri și, după-ce a câștigat aprobarea guvernelor interesate, s'a adresat guvernului din Haaga, ca să-i câștige învoirea de a fi sediul conferenței din chestiune. În urma aceasta și în înțelegere cu guvernul imperial rusesc, am onoare a te îndruma să învești guvernul de a se reprezenta la amintita conferență pentru desbaterea chestiunilor cuprinse în a doua notă circulară din 30 Dec. 1898, precum și a celor cuprinse în notă circulară din 12-14 August 1898 — cu excepția însă a tuturor chestiunilor, cari privesc raporturile politice ale statelor, sau cari ar atinge lucrurile statorite în convențiuni.

Mici parlamente.

Sibiu, 20 Aprilie.

Ieri, Românii din congregația Sibiuului au făcut o manifestație deamănă, care ar trebui să fie imitată, ar trebui să se repeteze, în toate congregațiile, cari numără Români printre membrii săi.

Pentru Sibiu chiar, această manifestație are o însemnătate mare. Pentru-că deși aci este un club românesc, deși sînt 50 membri români, deși Sibiuul este centrul cultural și politic de primul rang al nostru, totuși în Sibiu aproape nici-o dată nu s'a dat o luptă cu adevărat politică în casa comitatului.

E rău, e păgubitor intereselor noastre naționale să aci, ca și într'altă centură, s'a negles lupta în congregațiuni. Ori-care ar fi, și ar pute fi explicarea faptului, el trebuie să înceteze. Nu e per-

mis să neglijăm nici un teren de luptă, care ne stă deschis. Mai ales aci, nu!

Scoși cu forța din parlamentul țerei, oprinți prin volonție electorală, de a ne întruni în conferențe brutale, împedecați în validitatea organismului nostru de partid politic național, mai mult ca ori-când trebuie să luăm lupta, ori unde ni-se prezintă teren și oportunitate de a lupta cu demnitate.

Congregațiunile ne oferă acest priinos teren. Și noi avem datorință imperioasă de a lupta în aceste mici parlamente ale comitatelor.

A fost frumoasă lupta de ieri, care a inaugurat o nouă eră în comitatul Sibiuului. A fost destul, ea primul cuvînt politic să se spună, pentru-că toată adunarea se se înalță în conștiința sa. A fost destul, ea să reșune glasul energic, vibrant de convingere, al domnului Dr. Francu, pentru-că toți se simț electriși și chiar și cei mai reci și mai circumspecți Sași se se avîntă de a spune în plinul casei comitatense adevăruri crude față cu guvernânții țerei, adevăruri cu atât mai ponderoase, cu cât vin dela oameni întotdeauna peste măsură de moderați și precauți.

Ori-cum s'ar fi sfîrșit în definitiv această desbatere politică, ea 'și-a avut rostul și își va face efectul cuvenit.

Îndeosebi noi Românii trebuie să fim recunoscători celor-cu au luit și susținut lupta, pentru membrii români, că au dat de nou o dovadă eclatantă despre persistența neînfrîntă a poporului nostru în rostul luptei sale naționale.

»Megfogysta, de törve nem!»

— cum zice Ungurul, am dovedit, și trebuie să o dovedim necontentit, că în van au fost și sînt și vor fi toate încercările și măsurile de teroritate și înfrîngere ale prepotenților deținători ai puterii de stat. Trebuie să li-se iee orice temeiu, fie 'și aparent, sinamăgirei, căreia se pleacă din adins, crezînd că vor pute reuși să ne înfrîngă, să ne umilească, și să ne pună la discreția lor de tirani!

Să o știe, că toate eforturile și forțele lor sînt înzădar; să o știe că urmăresc ținte deșerte, și că luptă o luptă neburună; să o știe, că tot ceea ce li-se pare drept succes al lor, nu ceea ce li-se se ne exasperează, să ne îndărjească. Să o știe, că tot ce au făcut și tentază a face pentru înăbușirea efectei noastre naționale, nu produce alt efect decît contrarul celui dorit de ei, și nu face decât să mărească primejdia ce o prepară țerei prin demența politică lor.

De aceea trebuie să li-o spunem, în tot locul, la tot prilejul, ori-unde și ori-cînd ni-se dă cuvînt. Să o spunem mai ales în toate congregațiunile comitatense, în

afacerea, ca să și poată sprigini argumentarea.

În sfîrșit grefierul, așezat tocmai la marginea ceaaltă a estradei, după-ce își răzgîndea de înaltă toate piesele pe care avea să le cetească, ce în articol dăintr'un jurnal prohibit, pornit de cu sear și pe care-l mai cetea încă odată. Ținea să vorbească despre acest articol judecătorului cel cu barba mare, pe care îl știa că are aceleași păreri politice; și înainte de a-i vorbi, dorea să-l cunoască cum se cade.

Cugetări.

de Iuliu Stettenheim

Cunosc o damă la care ești foarte nestimată, dacă nu-i zici stimată!

Logodiți, care se îmbrățează în prezența altora, după-ce se vor fi căsătorit, se vor — certa în public.

Omul cult nu se gîndește de spirite, ci de cei fără spirit.

Mulți medici nu pot dormi fiindcă nu sînt de nimeni treziți!

Omul adese-ori luptă cu sine, cînd voește să supună pe altul. Călea dreaptă e cea mai scurtă, dar' adese-ori și cea mai lungă.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

ÎNVIERE.

— Roman —

de Leo Tolstoi.

(Urmare).

— Căpitanul George Dimitrievici Dachenko, negustorul Grigorie Efimovici Kuleckov, etc. etc.

Afară de doi, toți ceilalți jurați erau de față.

— Și acum, domnului, luați-vă osteneala și treceți în sala de ședință, — zise portărelul arătînd ușa.

Toți se sculară și ieșiră din sală, fiecare dîndu-se puțin la o parte înăaintea ușei, din politețe, ca să lase pe vre-un coleg să treacă el înainte.

Curtea cu jurați era o sală mare lungureață în fundul căreia se înalța o estradă cu trei trepte.

În mijlocul estradei era o masă acoperită cu un postav verde, cu atîrnăturile și mai verzi; după masă se zăreau trei fotolii cu spatele înalte de stejar sculptat; și la spatele fotoliurilor spânzura pe zid, într'un pervaz

aurit, un portret în colorii bătoare la ochi, reprezentînd pe împărat în uniformă, la gât cu marele cordon, cu un picior înainte și cu mâna pe mânerul sabiei. În colțul drept o iconă a lui Christos cu cununa de spini și cu o măsută înainte; și, tot în partea dreaptă a estradei, era și fotoliul proctorului imperial. La stînga, în fund, era masa grefierului și în fața publicului, o bară de lemn încunjuia banca preveniților, pe care încă nu era nimeni, cum nu era nici pe estradă. În partea dreaptă a estradei și în fața băncii preveniților, un șir de scaune cu spatele înalte, așteptau pe jurați, și mai jos erau mesele advocaților. Ear' în ceaaltă parte a sălii, despărțită de estradă printr'un grilaj, erau rînduite bănci până lângă zidul din fund.

VII.

În cele dintăi rînduri ale acestor bănci stau patru femei, îmbrăcate ca niște lucrătoare sau servitoare, întovărășite de doi oameni, cari și ei trebuiau să fie niște lucrători. Acei mic grup se vedea că este tare impresionat de mărirea și împodobirea estradei, căci vorbiau între ei pe bușite și cu frică.

Cum intrară și se așezară jurații, portărelul înaintă în mijlocul estradei și cu glas tare, ca și cum ar fi vrut să infricoseze publicul, vesti: — Tribunalul!

Toată lumea se sculă în picioare și judecătorii se iviră pe estradă. Mai

întău presedintul cu favoritele lui cele frumoase. Nekhludov îl cunoscu numai decît, căci îl întălnise cu doi ani mai înainte la țeară, într'un bal, în care acest president condusese obitului și dansase toată noaptea cu mult farmec și cu multă tragere de inimă.

În urma lui venia judecătorul cu mitra posomorită; mitra îi era cu atîtnai posomorită, căci, cînd era să intre în ședință, se întălnise cu cumnatul său, care-i spusese, că soră-sa 'i-a spus că nu o să aibă de mîncare pentru cină.

— Ce vrei? o să fie siliți să mîncăm la vr'un restaurant, — adăugase fratele său rîzînd.

— Nu ved ce e de ris în toate astea! — răspunse posomorit judecătorul, și se posomorise și mai mult.

Celalți judecători, care venia totdeauna tîrziu, era un om cu barba mare, cu niște ochi rotunzi și unîflați. Acest judecător suferea de o catar la stomach și chiar în acea dimineață, doctorul îi recomandase un regim în care-l silea să steie în casă și mai tîrziu ca de obicei. El pășea pe estradă cu o mîină gînditoare; și într'adever era foarte preocupat. Avea obiceiul să deslege prin tot felul de miștoace de întemplare, respuferile la niște întrebări pe cari și-l puneau în sinea lui. Și de data asta își zise, că dacă numărul pașilor ce o să facă dela ușa cabinetului și până la fotoliul său, o să fie divizibil cu trei, regimul cel nou pe care îl urma o să-l scape de catar; dacă n'o să fie divizibil,

nici el nu o să se încălezeze. Ori-precie tot erau dotuți și-și șeseze. Pași; dar', în cel din urmă moment, judecătorul se dete puțin îndărăt, mai făcu un paș și ajunse cu chipul acesta la fotoliu, numărînd douăzeci și șapte de pași.

Judecătorii presedintului și ale celor doi judecători înfipti pe estradă în uniformele lor, cu gulerile cusute cu fireturi, prezentau un spectacol din cele mai impunctoare. De altmîntrelea chiar judecătorii simțeau asta; și ceteși trei, ca și cum ar fi fost încurcați de mărirea lor, se grăbiră să steie pe fotolii, lăsînd cu modestie ochii în jos, la masa verde, în mijlocul căreia era un instrument triunghiular virtutii cu acvila imperială, cu călmări, cu condeie, cu foi albe de hîrtie și cu o mulțime de creioane de toate mărimea, toate de curînd ascuțite.

În urma judecătorilor intră substitutul de procuror. Și la rîndu-i pași și el căsă putu mai iute spre fotoliu, avînd subuoară lui gîndul său și tot dînd din mîni. Cum șezi, se și apucă să cetească dosarul, profitînd de cele câteva minute, ca să-și pregătească rechisitorul. Trebușe să adăugăm, că Breuer fusese numit substitut de curînd, și că asta era a patra-oră cînd susținea acușarea. El era foarte ambițios, visa să facă o carieră frumoasă și credea, că pentru aceasta trebușe neapărat să căștige condamnarea în toate procesele, la care lua parte. Își combinase planul general al rechisitorului ce trebușe să pronunț în afacerea otrăvirei, și mai rămănea să mai afle însă și faptele

toate aceste mici parlamente ale «cantoanelor» noastre, așa cum li-au spus ieri oratorii Românilor.

Să folosim în fiecare comitat prielul, ce ni-l ofer notificările despre schimbarea de persoane, ce s'a operat la cârma acestei nenorocite patrii.

Să spunem că n' avem încredere în vorbe, că ne trebuie fapte, dela cei chemați a ne cârmul. Și faptele lor trebuie să repareze mai întâiu tot ce au stricat, cu violențe și uelnetri, antecesorii lor păcătoși.

Să le enumerăm neconținut peccatele, crimele politice, ale acelor miniștri brutali, cari au fost alungați, tot de ei, și să le enumerăm cu atât mai virtuos, cu cât ei înșiși se rușinează, trebuie să se rușineze, de isprăvile netrebnicilor lor ispravnici.

Să protestăm neconținut în contra ne mai pomenitei și neuitatei volniciei, cu care au oprit partidul național român, «din care avem onoare a face parte», — cum cu mândrie a spus oratorul nostru de ieri. Să li-o spunem, ca să știe, că există și va exista în veci partidul național român, câtă vreme există un popor român în această patrie. Și să li-o spunem cu mândrie și cu demnitate, așa cum li-s'a spus ieri.

De aceea zicem, că ceea-ce s'a făcut ieri în casa comitatului Sibiu, să se facă asemenea în fiecare congregație: la Deva ca și la Brașov, la Făgăraș ca și la Bistrița, la Aiud ca și în Șimleu, și în întreg Sălajul, Bănatul, Crișana și Maramureș. Ca trîmbița să se înalțe glasul bărbatilor nostri frunțași de pretutindenea, glas de chemare pentru Români, la fapte curajoase, și glas de advertisement puternicilor nostri potrivnici.

Ei au atâtea arme contra noastră, pe față și pe ascuns. Noi să nu lăsăm nefolosita puternica armă a cuvântului, pentru-că la noi ea este arma adevărului și dreptății, care trebuie să învingă.

Eată de ce dorim, ca lupta în congregații să urmeze pretutindenea, cu curaj și demnitate.

Revistă externă.

Alegerile în Spania.

În Spania s'au făcut zilele aceste alegerile pentru parlament. Cu ocaziunea aceasta s'au întîmplat în mai multe părți neorinduieli și ciocniri sângeroase. În Bilbao s'a întîmplat o ciocnire între socialiști și guvernamentali, fiind răniți mai mulți. În Valencia s'au încierat republicanii. În Cular (Granada) a trebuit să întrevină poliția. Aici a fost omorât un cortez.

Conform unei depeze din 18 l. c. rezultatul alegerilor e următorul: De partidul prim-ministrului Silvela 33 deputați, ultra-montani 30, tetuanisti 18, liberali 86, de partidul lui Gamazo 30, republicani 15, romeiști 5 și carliști 4. Astfel parlamentul spaniol va fi foarte eterogen.

Lupte în China.

Times are știrea din Hongkong cu datul de 16 l. c. că vaporul Fame, care transporta o companie din regimentul englez de Hongkong, în apropiere de Taipoofo, a fost atacat de miliție chineză în uniformă, care ocupa înălțimile din apropiere. Chinezii au pușcat din puști și tunuri, ear' Fame a răspuns asemenea cu pușcături. Soldații de pe vapor au atacat pe Chinezii, punându-i pe fugă.

În ziua următoare Chinezii au repetat atacul pe teritorul dela Kaulung. Ei au avut tunuri de sistem vechiu. Au fost de nou alungați de către soldații regimentului de Hongkong.

Causa atacului din partea Chinezilor este, că Englezii au ocupat teritoarele din jurul dela Kaulung, date mai nou «în arîndă» de către guvernul din Peking.

De altă parte din Peking se anunță, că o trupă germană ține ocupată încă poziția dela Itschau. Trupa nu poate fi rechemată, de oare-ce dispozițiile guvernului chinez pentru susținerea ordinii în Santung, nu sînt suficiente.

Din Filippine.

Știrile sosite din Filippine par a fi nefavorabile pentru Americani; cel puțin în Washington încep a fi îngrijați de cele-ce se întîmplă. Cu deosebire e îngrijitor simptom împrejurarea, că guvernatorul din Minnesota și senatul din Dakota sudică, cere urgent, ca regimen-

tele de voluntari din aceste state, cari se află în Filippine, să fie rechemate. Motivul cererii e, că serviciul pe timp îndelungat e ilegal și soldații cer a fi aduși acasă.

Din Manilla se anunță, că răscoluții și-au mutat guvernul în Tarlac, spre nord dela Manilla.

Din toată lumea.

Chestia Samoa. — Regele Svediei la Loubet. — Călătoria părechei reg. italiene.

Presă rusească accentuează însemnătatea vorbirii lui Bülow, rostită în chestia Samoa și remarcă împrejurarea, că Germania e hotărâtă a-și apăra interesele și constată, că între Londra și Berlin nu există o bună înțelegere, cu care se laudă ziarele engleze.

Regele Svediei a făcut vizită lui Loubet în Ellysée, unde a fost primit cu paradă militară. Loubet i-a întors visita.

Părechea regală italiană va sosi Vineri în golful degli Aranci, unde va fi salutată de flota engleză, care a sosit deja în golf. Regele și regina vor fi Duminecă în insula Caprera.

Exportul de lapte la Constantinopol.

— Comunicatul comitetului de acțiune. —

De când industria noastră dă înapoi, căutăm de ani de zile, pentru produsele noastre, care, după cantitatea lor sînt astăzi de natură curat economică, noue debuseuri, și deși cantități mai mici se vînd icî-colea din produsele economiei noastre de vite, aceasta se întîmplă mai mult accidental; o piață sigură și regulată ne lipsește astăzi. Invențiunea inginerului suedez Casse, prin care, în urma unei proceduri patentate, laptele proaspăt se poate ține 3—4 săptămîni proaspăt și dulce, a îndemnat pe înaltul nostru minister de agricultură, să deschidă prin exportarea de astfel de lapte, noue debuseuri în Orient pentru părțile ardelențești.

Totodată s'a intenționat, prin o producțiune de lapte mai intensivă, a se întemeia un nou ram de venit, a cărui influență asupra economiei noastre de vite, cum și asupra întregii noastre economii sătești, astăzi cu greu se pot prevedea și nici nu se pot preciza în totalitatea lor. În districtul nostru mai avute sînt acele comune, cari liferează lapte pentru orașe. Ele cultivă cele mai multe și mai bune vite, produc însemnate cantități de gunoii, cari împreunate cu o cultivare mai bună și mai temeinică a pămîntului, aduc cu sine o urcare a veniturilor țărîmului agricol. Prin urmare, ținerea vitelor, abstrăgînd dela aceea, că constituie aici un izvor stabil de venit, cauzează imediat o urcare a veniturilor agriculturii. Dacă prin realizarea acestui proiect va încurge un sfert de milion florini pentru un lucru, care până acum n'a existat, sau dacă și a existat în măsură mică, nu s'a putut vinde, sînt îndestule șanse ademenitoare, vrednice de a lucra din răspuneri într-o realizare lor și de a îndupleca, prin toate mijloacele, ce ne stau la îndemînă, pe economii nostri sătești ca să întemeieze asemenea însoțiri de lăptărie.

În adunarea ținută spre acest scop la Sighișoara, L. de Pirkner, inspectorul țerei pentru prăsirea vitelor, și I. Șerban, inspectorul ung. de lăptărie, au comunicat, că întemeierea și ramificarea însoțirilor de înființat, apoi stringerea, pregătirea și exportarea laptelui la locul central sînt plănuită astfel:

Proprietarii de vaci cu lapte, aflători în comună, se întovărășesc, formînd o însoțire locală și se obligă unul fiecare să lifereze dela un anumit număr de vaci, tot laptele, afară de care s'ar consuma cumva de vițel și sau altcum în casa proprie.

Prin urmare, nime nu e obligat la o anumită cantitate zilnică sau anuală, ci fiecare să îndatorează numai a lifera cea cantitate de lapte, care prisosește economiei proprii.

Această însoțire comunală înființează o stațiune locală, unde are să se adune tot laptele liferat, designînd în mijlocul ei o persoană vrednică de încredere, care are să iee laptele în primire, să noteze cantitățile liferate de singuraticii membri, să examineze curățenia laptelui, și să țină socoteală lunară cu stațiunea centrală. Dacă e de lipsă, ca laptele să se transporte pe distanțe mai mari, cu cară, ori cu trenul, la stațiunea centrală, neapărat e, ca laptele să se strîcure și prin un simplu aparat de răcire să se răcească până la 11—12 centigrade, nu cumva prin sguidirea la transport, sau prin temperatura urcată a lunilor noastre de vară, laptele să fie expus strîcării.

Toate întocmirile necesare pentru stațiunea locală le îngrijeste centrala în colaborare cu însoțirea comunală. Laptele, care încurge la centrală, să examinează mai întâiu. Lapte falsificat,

murdărit ori stricat din cauza relei manipulari, să respinge simplamente. Laptele aflat fără defecte să mai strîcure încă odată prin peatră, să pune în vase, în cari să posteurizează prin inferbîntare până la 80 de centigrade. Prin această ferbere a laptelui se nimicește și cele mai mici vietăți, cari se află în lapte, și cari sporindu-se mereu, cauzează stricarea laptelui.

Răcit la gradul 0 (zero), laptele ajunge în niște răcitoare, în cari îngheață la o temperatură de 16 centigrade sub 0. Acest lapte înghețat, care nu formează, ca apa înghețată d. e. o masă compactă, ci prezentă un complex de lamele, din răcitoare trece direct în vasele de transport, cari cuprind cam 500 kilograme și pentru de a umple toate gurile rămase, se mai adaugă lapte răcit. În aceste vase, cari cuprind cam 70%, lapte înghețat și 30% abia răcorit, ajunge laptele la transport în vagoane anume construite în fabrica căilor ferate de stat.

Fiindcă la acest fel de obligament, singuraticul nu liferează un anumit cuant, ci numai laptele ce-i prisosește, se va întempla, că une-ori, d. e. cu începerea verei sau a păsunatului, va încurge mai mult lapte decît va fi posibil a se trimite la Constantinopol, conform convenției. În acest cas se va preface în stațiunea centrală, eventualul prisos de lapte în unt, și ca atare va fi apoi expedit. Întreaga întocmire ar cere, după preliminarile făcute de inginerul Casse, inclusive toate vasele și instrumentele, însă fără teren, în sumă rotundă, 120.000 fl.

Valorisarea laptelui se va face pe temeiul unui contract încheiat cu o societate pe acții ce se va înființa în Constantinopol, pentru care garantează guvernele Turciei și Ungariei. Centrala, ca reprezentanța multor mici însoțiri comunale, încheie cu această societate pe acții un contract, pe un anumit număr de ani și cu un preț fix pro litră loco gara stațiunii centrale.

Ce are să se întemple mai departe cu laptele, ce spese de transport și de vînzare vor fi recerute, cu ce preț și unde se va vinde laptele, nu ne împoartă.

Mulți dintre noi vor consimți cu acest proiect, abstracție făcînd dela prețul de 5 cr., ce se va plăti pro litră. Noi credem însă, că cumpînd fără prejudeții factorii, cari concluderă, vom găsi, că un preț mai mare și fix în același timp nu se poate solvi, fără-ca întreprinderea să fie zădărnicită din capul locului.

Stabilimentul are să se clădească, pentru a se prelucra 30.000 litre de lapte pe zi și costă 120.000 fl. Deși reprezentanții guvernului s'au declarat gata a procura capitalul sub cele mai priincioase condiții și a imbia centralei înlesnire prin aceea, că înaltul minister de agricultură va lua asupra-și pentru cei dintîii ani d. e. acoperirea intereselor, totuși centrala trebuie să garanteze pentru această sumă și zace în interesul ei să prevină ori-ce pericol prin amortisarea cât mai grabnică a capitalului împrumutat. Dacă centrala va isbuti să încheie vînzarea d. e. cu 6 cr. de litră, atunci la o producțiune de 15.000 litre pe zi vor încurge ca venit brut anual 54.750 fl. la centrală. Din această sumă se vin ca interese și amortisațiune pe 10 ani. 14.000 florini, 30.000 sînt necesare pentru simbrii la funcționari și lucrători, în număr de vre-o 6, pentru încălzire, luminat, reparaturi, amoniac sau acid carbonic la răcirea laptelui etc., așa că vre-o 10.000 fl. vor rămîna ca venit curat, care se poate distribui la producți în proporția laptelui liferat.

Acest profit curat e basat pe presupunerea, că întreg laptele se vinde cu 6 cr. de litră. După toată probabilitatea, aceasta însă nu se va întempla, căci în anumite timpuri vom ave mai mult lapte decît ne va fi îngăduit a lifera. Prin urmare va trebui să se facă unt din prisos, prin ceea-ce o mai mare valorisare decît cu 4 cr. de litră nu e admisibilă.

De oare-ce însă fiecărui producător se vor plăti 5 cr. de litră, va trebui îngrijit pentru acoperirea acestei diferențe.

Neîndoios e, că singuraticul o scoate la cale cu prețul de 5 cr. pe litră, ba e chiar în stare să iee câștig însemnat. Un singur exemplu ajunge pentru de a lămurii această chestiune în toate prîvințele.

În toate comunele, în cari din oarecare cauză nu se vinde lapte, acesta, dacă se produce în anumite timpuri ale anului în cantități, cari trec peste trebuința proprie, este un product lipsit de valoare. Urmarea firească e, că se pune prea puțin preț pe nutirea și îngrijirea vacilor cu lapte. Productul de vînzare al economiei de vite este în asemenea comune carnea proprie vitelor. Dacă presupunem, că o păreche de boi din Pinzgau de 3 ani costă în calcul mijlociu 300 fl., un bou s'ar veni cu 150 fl., deci pentru fiecare an și bucată vin a se calcula 50 fl. O vacă slăbuță de lapte din contră, producînd anual numai 1200 litre, aduce un venit de 5 cr. pro litră, prin urmare la an 60 fl., cu vițelul a 10 fl., în total 70 fl. Adevărat, că prin îngrijire deosebită se poate dobîndi pentru boi de 3 ani și prețul de 400 fl., așa că și acestia pot aduce circa 70 fl. venit anual. Însă tot așa este că, îngrijind o vacă de muls tot așa de

bine, aceasta va aduce o dobîndă în-doită, producînd adevă 2400 litre și 10 fl. pentru vițel, cu totul 130 fl. la an. Ba s'ar pute produce chiar un venit întreit și calculînd și vițelul, s'ar pute dobîndi 190 fl., deci cam atât cât aduce un bou după 3 ani. Neîndoios, că în această formă a ținerii vitelor, adevă 2400 litre de lapte, se pot dobîndi rezultate cu mult mai mari, ca în ori-ce alt chip. Aadaugem de altă parte, că repede se învîrte capitalul, un folos, care pentru micul econom e de foarte mare însemnătate. Trei ani trebuie să aștepti la vita de carne, până-ce să luăm înapoi cei 50 fl., întrebunțîi anual ca nutreț. Din contră, lăptăria imbie în fiecare lună un izvor sigur de agoniseală, care ajunge spre a întimpina toate acele trebuințe mărunte, pe care le cere economia casnică.

Dar și pentru puținele comune, cari astăzi desfac laptele pentru Sibiu cu prețul de 6 cr. pro litră, dacă li-se imbie puțința de a vinde laptele cu 5 cr. în comună însăși, este un mare favor.

Transportul d. e. din Șura-mare la Sibiu nu costă oare nimic? Câte cară și câte femei nu pleacă în fiecare zi la oraș și câte ore de muncă să perd acolo! Aadaugem earăși că, vînzînd litra cu 6 cr., se mai dă adese, la câte 10 litre, una pe deasupra, așa că litra de lapte costă adevă vre-o 5 cr. sau cel mult 5¹/₂ cr. și câte vase nu sînt de lipsă, câtă muncă nu se recere la curățirea lor? Aceste toate ne dau convingerea, că pentru împrejurările de astăzi, prețul de 5 cr. conglăsuete îndeplin.

Cel mai mare folos însă al plănuită întreprinderi este, că nimenea nu se obligă la liferarea unei anumite cătătimi, și cine însuși se ocupă cu lăptăria, mai ușor va pute judeca, că se poate astfel câștiga. De oare-ce chiar aici în Sibiu sînt date poate cele mai priincioase condiții din toată țeara, pentru întemeierea unei stațiunii centrale, avîndu-se în vedere trei localități (Brașovul, Sighișoara și Sibiul), pe a căror teritor se găsece cele mai multe vite și îndeosebi soiul Pinzgau (bivolilele nu se iau în considerare, liferarea laptelui de bivolile fiind exchisă) și fiindcă nutrețul nostru e foarte bun, mai ales fenu, că dispunem de multe pășuni și comunele cele mai multe sînt comasate, să imbie cele mai bune șanse de reușită.

Reprezentanții guvernului au declarat, că acel oraș va agonisi stațiunea centrală, care va dovedi că are cele mai multe vite. Deci atîrnă dela noi de este să ne folosim de acest prilej, sau doar' earăși vom lăsa până-ce puii fripti ne vor sbura în gură.

De așteptat încă nu ne este iertat căci în vre-o 3 săptămîni afacerea trebuie resolvată și ne trebuie cel puțin 5000 de vaci, ca să putem asigura cătățimea zilnică de 15.000 de litre.

Cu atât mai puțin ne este îngăduit să trăgăm în afacerea. Dacă întreprinderea se va făptui încă anul acesta și cineva ar vol să iee parte abia în anul viitor, va trebui să facă o plată suplinitoare de 10—20 fl. de fiecare vacă; mai tîrziu încă și mai mult.

Gustav Reissenberger, vicecomite. Iosif Drotles, primar. Adolf Gotschling, directorul școlii reale superioare. Demetriu Comșa, profesor și presidntul Reuniunii agricole române. Iosif Komert, paroch. Karl Lickl, inspector r. u. de prăsirea vitelor. Dr. D. P. Barciuanu, prof. și v. pres. Reun. rom. agr., Dr. Oscar v. Meltal, directorul institutului de credit fonciar. Iosif Schobel, econom. Iuliu Teutsch, revisorul însoțirilor. Raiffeisen. Victor Torădăianu, secretarul Reuniunii agricole. Dr. Carol Wolff, directorul casei de păstrare. I. F. Zeibig, director de bancă.

Cronica zilei.

Sibiu, 20 Aprilie n.

Între cununile depuse pe sicriul marelui bărbat de stat Lascăr Catargiu, a fost și o cunună a comitetului nostru național. Cumuna a depus-o la rugarea venerabilului nostru șef, Dr. Rațiu, fostul protopop al Sibiului, dl Simeon Popescu, profesor în București. Această atențiune trăfăsească, dovedind participarea noastră la doiliul general, a făcut foarte bună impresie asupra fraților din România.

Raportorul „Epocii“ revelează astfel cumuna comitetului:

«O admirabilă impresie au produs cele două coroane din cap, a comitetului național din Sibiu și a Românilor ardeleni, avînd în frunte pe părintele protopop Simeon Popescu.»

„Constituționalul“ scrie: «După plutonul de gendarmi călări și după corul seminarului Nifon, au urmat coroanele, dintre cari au făcut frumoasă impresiune cele două coroane din cap, a comitetului național din Sibiu și a Românilor ardeleni.»

În călătoria părechei regale a Italiei s'a întemplat la Cagliari o mare catastrofă. Marți dimineața, după petrecere de câteva zile, părechea regală vînd se plece, poporațiunea i-a făcut la gară ovațiuni foarte entusiaste. Era acolo o imensă mulțime de oameni; în

balconul locuinței șefului de gară erau vre-o treizeci fetițe de școală și câteva dame. Acestea, ca să poată vedea mai bine pe regele și regina, s'au imbulzit toate la grilajul balconului, propîndu-și de el trupușurile. În momentul când trenul repulse plecase deja, sgomotul ovațiunilor fu întretăiat de țipete îngrozitoare. Se rupse grilajul și nouseprzeze fetițe și o damă au căzut pe publicul ce era imbulzit pe peronul gării. Una, în căderea ei a strivit pe un hamal, ce se strîmtoșase și el printre public. Toate fetițele sînt grav rănite.

Catastrofa s'a întemplat la vederea părechei regale. Regele îndată a dispus oprirea trenului și dându-se jos împreună cu regina, au alergat la nenorocitele copile, imbulnându-le, îmbrăbătându-le și ajutînd să fie luate în cercetare medicală cât mai cu grije.

Nu mai după-ce s'au luat toate îngrijirile de lipsă, a plecat mai departe părechea regală, aclamată cu mare însuflețire din partea publicului.

Dela congregațiune. Pentru completarea raportului nostru de ieri, dăm câteva concluse ce s'au luat. P. 27. Conclusul comunelor Apoldul-mic, Ludos, Annaș și Topârcea, de a înființa la stațiunea Apoldul-mic oficiu de postă, s'a aprobat. Asemenea s'a aprobat: Conclusul com. Orlat privitor la dotațiunea parochului gr-cat., din alodiu; conclusul com. Sebeșul-de-sus de a acorda școlaii gr-or. ajutor anual de 300 fl.; conclusul com. Tilișca de a da 20 fl. la colecta pentru monumentul Șaguna. Se dă loc recursului bis. gr-cat. din Gurariului contra conclusului comunal, prin care i-s'a denegat un ajutor la repararea bisericii. Mult s'a discutat chestia Boișnilor. Ei au făcut contract cu firma bavareză Whist, care primia în exploatare pădurile pentru prețul de 140.000, cu obligațiunea de a instala în comună o fabrică de lucrarea lemnului, la care Boișni se aibă preferința de a fi primii ca lucrători. Comisiunea permanentă a propus aprobarea contractului. Sașii însă l-au combătut, insistînd să se dea exploatarea unei firme din Sibiu, care dă ce-i drept cu 3000 mai mult, dar' nu lucră lemnul în Boiță, ci aici. Sașii au avut majoritate. Pentru acest punct s'au pasionat mult.

Museul lui »Eke« se tot propagă. În ultima ședință a comisiunii au luat știre despre răspunsul »Asociațiunei« noastre. Eată cum:

»Secretarul general prezintă scrisoarea »Asociațiunei transilvane« (!) române, conform căreia nu poate primi asupra sa aranjarea camerei române a muzeului carpatin (așa îl numesc ei. Red.) dînd drept cauză, că ea se ocupă cu planul unui muzeu etnografic. Comisiunea cu părere de rău ia la cunoștință hotărîrea, exprimînd de altfel părerea, că dacă asociațiunea română însăși colectează obiecte etnografice, aceasta ar fi numai spre uzurare, să aranjeze o aceste obiecte camera română, provisor, pe timpul duratei expoziției. (Va să zică, noi să expunem mai întâiu sub sentul lui »Eke«, ce am avea și apoi, dela »Eke« să le aducem »în casa națională«! Mulțam d-voastră. Red.) În considerarea altor împrejurări însă nu s'a aflat oportun a continua în această direcțiune pertractările. Comisiunea însă se va nîsu, ca eventual să câștige alți factori românești la colaborare în acest obiect.»

Va să zică tot nu scăpăm, Români de prietenia nedorită a »Eke«-i? Curioși oameni! Se imbulzece, de te pun pe gânduri.

Bine, cred domnii dela »Eke«, că așa se fac muzeele, că să li-le facă alții? »Carpathen-Verein«, al Sașilor din Sibiu, are un frumos muzeu, în care și lucrurile românești sînt bine reprezentate. Și Sașii n'au bătut ușile Românilor, ca să le ceară »colaborare«. Au făcut înșiși. Doar' trebuie să ne cunoască într'atăta, că trăiesc de veacuri cu noi împreună.

Apoi »Eke« are și un fel de »Român« între ai sei. Sau nici ei nu mai țin de »Român« pe Moldovân Gergely?

Al zecilea tîrg de vite de prăsială, obișnuit a se aranja periodic din partea Reuniunii economice a comitatului Sibiu, se va ține în anul acesta în 28 Aprilie în Sibiu, și va fi împreună cu distribuire de premii în bani și diplome de laudă. Acest tîrg în anul acesta se extinde numai asupra vitelor cornute de prăsială (cu exchiderea bivolor). Tîrgul se va ține cu ocaziunea obișnuitului tîrg de primăvară, adevă 28 Aprilie, pe locul anume destinat în tîrgul de vite din Sibiu, începîndu-se la 5 ore dimineața și încheiîndu-se la 5 ore după amiază. Împărțirea premiilor va avea loc la 5 ore după amiază. Taxă de expozițiune nu se plătește, ci numai vama obișnuită la tîrgurile de vite din Sibiu. Vor fi admise numai vite de pe teritorul comitatului Sibiu.

Economii cari doresc să-și scoată vitele la acest tîrg, pot afla deslușiri mai amănunțite la biroul comisiunei economice a comitatului, ori la comitetul Reuniunii agricole române.

Melio Mansur Mirza, prințul de coroană al Persiei, aflîndu-se de câteva zile în Viena, a luat parte alături dîneul de curte în Schönbrunn, ear' alături Maiestatea Sa Împăratul Francisc Iosif i-a făcut vizită în pa-

latul legațiunii persiane, întreținându-se cu el o jumătate de oră. Conversația a decurs în limba franceză.

Societatea de lectură »Petru Maior« invită la serata literară-musicală împreună cu joc, ce o va aranja în fa- vorul fondului său, sub patronatul ilu- strității sale dlui Dr. Alexandru Mo- sonyi de Foen, Joi, 4 Maiu st. n. 1899, în »Reduta orașenească« (városi vigadó). Înputul 2 fl., de familie 5 fl. Da- mele sînt rugate a se prezenta în toa- letă de soirée sau în costum național. Ofertele marinimoase, intrate la adresa casarului George Breban IV., Vámház- körút 6, II, 14 se primesc cu mulțumit și se vor cuita pe cale ziaristică.

Furtuni și grindină vestescapoar- tele din o mulțime de părți ale Ungar- iei. Astfel regiunile rîului Raab au fost bătute alaltăieri de un puternic viscol împreună cu grindină, care însă nu a făcut pagube tocmai mari în sîmînături. În hotarul dintre Kapuvár și Vitnyéd furtuna a fost împreună cu fulgere și trăsnete. Asemenea și din Ungvár, Bárfa, Keszthely, Dobrițin, Nagy-Reede, Miskolc, Tocaui, se raportează grindină, spunân- du-se, că în unele locuri a căzut ghiată în mărimea alunelor chiar.

„Sentinela“ din Bucovina, foaie săptămînală în editura și redactarea dlui Dionisie Voronca, în nr. 29 dela 16 Aprilie anunță, că din cauza lipsei de mijloace materiale își sistează apariția.

Chestia exportului de lapte la Constantinopol preocupă mult pe toți economii și economiștii din Sibiu și jur. Se pregătește ca un fel de cruciadă de lapte pentru pacinicul Tarigrad. — Ieri d. a. s'a ținut o mare întrunire în sala comitatului, sub presidiu vicecomitelui. Au participat și Sași și Români, mai ales notarii și primarii. A vorbit între alții și dl D. Comșa, preș. Reun. agricole ro- mâne. — Românii vor ține Vineri, 21 Aprilie, o altă întrunire proprie, în pa- vilonul din »Hermannsgarten«.

Pentru orientarea celor interesați dăm azi în traducere un articol, ce s'a fost publicat în fruntea ziarului »S. D. Tageblatt« din loc.

Gazetari ilustrati. Sub titlu »Royal Magazine« va apăre în Londra o revistă de mare interes, a cărei redac- torii va fi doamna Chorchill, colabora- torii însă îi sînt toți capete incolorate ori membri din familii domitoare, ca de exemplu împăratul german, prințul de Wales, prințesa de Wales, ducesa de Malborough și alți mulți colaboratori cu nume — frumos sunător. Primul nu- mer al revistei va conține următoarele lucrări: »Călătoria mea la Palestina«, scrisă și ilustrată de împăratul ger- man; »Viitorul trăsurilor automobile«, de prințul de Wales; »Expansiunea colo- nizarilor franceze«, de Felix Faure (operat posthum al fostului president al Franței); »Fotografia diletantă«, de prințesa de Wales și în fine »Teatrul de diletanți«, de ducesa de Malborough.

Nu mai puțin interesați au să fie nici numerii următori, pentru cari sînt prenotate următorii articoli: »Ideile mele, în forma în care doresc să le realizez«, de Vilhelmina, regina Holandei; »Julia, Portia, Desdemona și alte tipuri femeiești ale lui Shakespeare«, de Margareta, regina Italiei; »Planul meu de desarmare«, de Tarul rusesc Nicolae II.; »Legende române«, de Regina Ro- mîniei Elisaveta (Carmen Sylva); »In- fluența femeilor americane asupra vie- ții sociale engleze«, de regina Angliei, Victoria, care a promis revistei încă și alți articoli scrisi în tinerețea ei; »Re- staurarea Akropolisului atheniene«, de regina Greciei, Olga etc.

Natural, că »Royal Magazine« nu va ajunge să fie cetit și de noi, bieții muritorii de rînd.

Prima femeie-„profesor“ în Prusia este domnișoara Johanna Mestorp, directoara muzeului din Kiel pentru Slezvig-Hollstein. Acesta este primul cas, că guvernul prusian a conferit unei femei titlu de »profesor«.

Din siluirile maghiarilor. In- spectorul de școală din comitatul Tren- cinului, patriotul Mihail Koszika (după nume s'ar păre Slovac) a provocat prin circular pe toți învățătorii din distric- tul său, ca cei cari nu au nume ungu- rește-sunător, până la 26 Aprilie să-și l maghiarizeze, respective despre hotărî- rea lor să avizeze pe Mária Sa dl in- spector — în epistolă recomandată — până cel mult la 26 Aprilie.

Tot astfel siluește pe bieții învăță- tori și inspectorul Tihanyi din comita- tul Tolna, unde patruzeci-și-doi învăță- tori, neputîndu-se opune presiunii de sus, și-au luat nume frumos sunătoare pentru urechile patrioților.

Cincizeci de ani învățător. Învê- țătorul dela școala populară din Verbas împlinește în luna viitoare cincizeci ani de funcțiune ca învățător. În acest lung re timp multe generațiuni de tineri au primit bazele educațiunii lor la școala iubintului; numărul fostilor sei elevi se urcă peste suma de 5000, cari din stimă și recunoștință față de bătrânul învățător au colectat între ei suma de 10.000 fl., pe care i-o vor preda-o în ziua iubileului.

De am zice, că acest învățător e de al nostru și că recunosătoriile elevi sînt Români, — cu drept cuvînt ni-s'ar im- puta că fantasmă! Nu, nu! Învățătorul din chestiune se cheamă S. Blum, școala din Verbas nu e românească, ear' fostii elevi ai bătrînului — sînt de alt neam și lege.

Vioarele și amor. La universita- tea din Budapesta, într'o sală de prele- gere un tînăr străin, elegant îmbrăcat, s'a urecat la catedră, tocmai cînd ascu- țătorii așteptau sosirea profesorului, și a început să țină el prelegerii.

— Dlor, — a început neunoscutul, obiectul prelegerii de azi vor fi vioare- le și amorul.

— S'auzim, s'auzim, — strigau juris- tiții, cari observaseră îndată, că au de a face cu un smîntit.

— Amorul, dlor, numai atunci e fe- ricit, cînd nu e neastîmpărat, ci blînd, modest, ca vioarele.... Ce credeți, dela cine am căpătat eu aceste vioarele? Nu știți? Atunci vă pun pe toți în se- cundă...

Apoi a început să vorbească câte toate verzi și uscate, până-ce intrînd în sală profesorul, și un elev explicîndu-i noima lucrului, profesorul s'a apropiat de catedră și l-a agrărit prieteneste:

— D-ta nu știi, doar, că eu voesc să țin acum prelegerii?

— Așa? Pofteste, dle, — și s'a așezat în banca primă între ascultători. În- tr'aceea dîndu-se avis poliției, nenoro- citul a fost dus la poliție și de acolo în casa de nebuni.

Jidanii din Chicago au hotărît să sîrbeze sabbatul Dumineca, deodată cu sîrbețoarea dominicală a creștinilor. La sinedrionul presidat de rabinul suprem, în care s'a luat această hotărîre, au luat parte 2000 de Jidani.

Pentru studiarea malariei renu- mitul profesor-medic din Berlin, Dr. Robert Koch va pleca în curînd la Italia, ca să cerceteze regiunile bîntuite de malarie și să studieze cauzele boalei. Spre scopurile acestei expedițiuni dieta germană a votat 60.000 de marce.

Că ce grozave devastări causează această boală chiar și numai în Italia, se vede și din faptul, că peste două mi- lioane hectare de pămînt stau părăni- te, fiindcă brațele muncitoare au căzut jertfă climatei infectate de miasmele ma- lariae. În calcul mediu malarie răpește din populațiunea Italiei 10.000 de oam- ni prin fiecare an. Conform cercetă- rilor savantului italian Grassi, malarie e răspîndită de niște anumite soiuri de țințari. Referitor la întrebarea, ori de poate-se inficția cineva de malarie numai prin respirațiune? — Grassi până acum nu a putut căștiga dovezi. În locuri și regiuni uscate însă bacilii malariei pier.

Filantropia baronesei Hirsch. Nu de mult răposata baronesă Hirsch, după cum rezultă din testamentul ei cetit zi- lele trecute în Paris, a lăsat pentru sco- puri filantropice patruzeci milioane de franci. Austriei și Ungariei li-se vin șapte milioane de franci. Alianța israe- lită (»Alliance israelite universelle«), că- reia baronesă îi dase un milion de fr. încă până era în viață, pentru a în- ființa școale în Palestina, capătă din lă- sămînt zece milioane de franci. »Comi- tât de Bienfaisance« din Paris capătă cinci milioane, ear' comunitățile israe- lite (sinagoge) din Berlin, München, Bruxella, Paris și Londra capătă câte 100.000 — 500.000 de franci.

Pentru cumpărarea de losuri la loteria de clasă recomandată cunoscuta și renumita casă de bancă Lakács Vilmos, Budapesta (Badgasse 10), care răspunde bucurii la toate întrebările și la cerere trimite prospecte gratis și franco.

Știri mîerante. Douzeci-și-șase studenți dintre conducătorii mișcărilor studențești din Rusia, au fost deportați zilele trecute la Siberia.

— Poliția din Miskolc a prins pe punga- șul Iacob Frank, care nu de mult făcuse mari pungașii pe linia Budapesta — Predeal.

— Lucrătorii oenari din Belgia, în număr de 120.000, au hotărît să facă grevă generală. În curînd hotărîrea se va pune în lucrare.

— În Pest-Náudvar alaltăieri noapte a erupt un mare incendiu, în care au ars total zecezeci-și-opt case împreună cu apartinențele.

Din public. *)

Declarațiune.

Cetind în foaia (de Duminecă) din Arad »Tribuna Poporului« nr. 55, cumcă cu ocaziunea alegerii de deputat sinodal aș fi umblat cu antistia comunală pen- tru unul sau altul candidat, — declar:

Nu e adevărat, cumcă eu am um- blat cu antistia în comună ca să cor- teșesc.

Nu e adevărat, cumcă neguțătorul nostru Teodor Muntean, Român, a ținut piept cu »neamurile«, căci se vede din protocolul de votisare, că și d-sa 'și-a dat votul pentru candidatul cu mai multe voturi.

Nu e adevărat, cumcă cu neamu- rile mele (înțeleg neamurile din familie) cărmuesc comuna, ci o cărmuesc cu po- poporul întreg, care e român gr-or.

Toate lucrurile noastre comunale, bisericești și școlare le-am făcut și le facem în cea mai bună ordine și regulă, — nu avem lipsă ca străinii — deși poate de un neam cu noi — să ne învețe și îndrumeze în afacerile noastre, de oare- ci și până acum și și de acum înainte le-am făcut și le vom face în bună în- țelegere și dragoste frățească; ear' nu în fătări și dujmănie, căci sîntem și trebuie să fim frați adevărați.

Omul, care a scris la »Tribuna Po- poporului« despre alegerea aceasta mă numește »chinez pécótos«; aș vrea să știu dela d-sa, ca să-mi spună pecatele pe care le-aș avé. Sau doar' pentru-că omul, care corțeșind chiar cu beutură, a voit să aibă mai multe voturi, Dr. Ioan Suciu, în protopopiatul nostru nu 'i-a succes și nu a putut face neînțele- gere între locuitorii comunei noastre, cari întotdeauna au fost una la toate alegerile.

Eu îl declar de mai pécátos și pen- tru aceea, că nu 'și-a arbat numele.

Chelmac, la 3/15 Aprilie 1899.

I. Aureliu Jucu, jude comunal.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Bibliografie.

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ“

editată sub auspiciile și din însărcinarea Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

de Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secret. Asociațiunii.

A apărut fasc. XIII. al acestei mari pu- blicațiuni, cuprinzînd articolele Docan-Emeri, la oală peste o mie. Și de astă-dată putem re- marca o lungă serie de articole de deosebit in- teres românesc. Amintim într'ele altele biogra- fiile: Doda, Donici, Dora d'Istria, Dorobant, Dosofteiu, Drăgescu, Drăghiceanu, Drăghiescu, Drăgici, Drogi, Duca, Dudescu, Dulfu, Dumba, Dumbrava, Dunca, Eliade (Evolcean), Elisabeta reg. (T. Maiorescu); apoi art. istorice: Doro- banji, Dozsa (Traiță), Dragoș (D. Onciul), Egip- tul arheol. (Antonescu T.), musica egipt. (T. Cerné); deasemenea găsim un bogat material de geografie: Dolj, Dorna, Dorohoiu, Drăgășani, Dragomirești, Dunărea (Iannescu). În fine mai amintim următoarele articole mai mari și mai interesante: Doina (Bărsănu), Drama (Densu- șan), Domeniul Coroanei (Robin), Durerea și Embrion (Vaschide), Educațiune (Velovan). Elec- tricitate (Galucei), Emancipațiune (Floru), etc. Atât apariția regulată a fasciolelor, cât și în- grăirea cu care este condusă această mare lu- crare, ne îndreptățește la speranța, că prima »Enciclopedie Română« va fi terminată de cu- rînd în condițiuni pe deplin mulțumitoare.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Si- biu (deposiț general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publica- țiunea întreagă. Prețul de prenumărare: pentru un tom broșurat fl. 10.—, compactat fl. 11.60 (în România lei 25.—, resp. 28.50).

„Libertatea“.

Di T. V. Păcă- țian a îmbogățit de nou literatura ro- mână cu o carte de mare valoare. Ce- lebra scriere a lui John Stuart Mill, despre „Libertate“, publicată în co- lonele foii noastre, a apărut acum și în broșură separată. Ne place a crede, că cei-ce au cetit în mici fragmente această admirabilă creațiune a unei minți adănc cugetătoare, se vor grăbi să-și procure cartea, pentru a pute ceti de nou ori-cînd mărețele idei ale lui Stuart Mill, acum în întregul lor. Exteriorul cărței e foarte plăcut; tiparul frumos și curat, ceea-ce face onoare »Tipografiei«, so- cietate pe acțiuni în Sibiu. Cartea, — compusă din 248 + XVI. pagine 8° — se vinde cu 1 fl. v. a. exemplarul (pentru România 3 lei) și se poate comanda dela »Librăria Tipografiei, societate pe acțiuni în Sibiu«, — strada Poplăcei 15.

Manual complet de agricultură rațională.

De Dr. George Maior,

profesor de agricultură la școala dela Feră- stru și la seminarul Nifon Metropolitan,

pentru usul școalelor speciale secundare și superioare de agricultură, seminării, școale normale, studiu particular și de consultat pentru apurătorii practici.

Cartea a fost aprobată de ministe- rul agriculturii, comerțului, industriei și domeniilor și subvenționată de »Aso- ciațiunea pentru literatura română și cultura poporului român din Sibiu«, de »Reuniunea agricolă a comitatului Fă- găraș« și numeroase alte societăți știin- tifice și economice.

Lucrarea cuprinde 4 părți:

Partea I. AGROLOGIA sau agri- cultura generală — 33 coale de tipar, avînd 217 figuri intercalate în text. Costă 5 coroane sau 7 lei.

Partea II. FITOTECHNIA SAU CULTURA SPECIALĂ A PLANTELOR, dimpreună cu fînațele și pășunile — 38 coale de tipar cu 202 figuri în text. Costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea III. ZOOTECHNIA SAU CULTURA VITELOR, dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lănei, peste 30 coale de tipar, cu vre-o 200 figuri în text, dife- rite rase și specii de vite domestice, co- piate după natură. (Se află sub tipar și va apăre până la finele lui Martie v.) Costă 10 lei sau 8 coroane.

Partea IV. ECONOMIA RURALĂ. (Va apăre mai tîrziu).

Cartea este în 4 volume mari deo- sebite, formînd însă un singur tom și cu- prinzînd tot ceea-ce privește agricultura, atât din punct de vedere științific, cât și practic, este scrisă într'un limbaj ușor, popular, cu terminii cușei din însuși graiul poporului agricultor. Ea se deo- sebeste în mod esențial de produsele li- terare similare, apărute până acum în limba română, prin varietatea și cuprin- sul ei, căci este cea dintăiu carte de specialitate, care ia concurență cu cele mai bune lucrări germane și franceze. Toate societățile literare naționale și re- vistele de specialitate au recunoscut unanim valoarea ei.

Ea umple un mare gol în litera- tura română de specialitate și n'ar tre- bui să lipsească de pe masa nici unui agricultor practic, mare și mic, cum nici din bibliotecile școlare și ale Reuniunilor culturale și economice. Prețul, față cu sacrificiile făcute de autor în adu- narea materialului și munca depusă, este moderat.

Se află de vînzare la autor, Bu- curești, strada Tudor Mihu 25 și la »Ti- pografia« noastră.

„Naționalitatea“.

Societatea noastră, »Tipografia« a scos într'o elegantă bro- șură interesantul studiu de Max Nordau despre »Naționalitate«. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri limbajul frumos în care »Rosmarin« al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în »Tribuna« s'a publicat mai înainte. Vorba era numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână res- firate prin atăția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mînușiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o »Tipografia« cănn a rețipă- rit articoli din »Tribuna« în broșura de față. În estensiune de 40 pagini tipărite frumos pe hîrtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pen- tru 25 cr. A se adresa la librăria »Ti- pografia« societate pe acțiuni în Sibiu.

Sosiți în Sibiu.

La 20 Aprilie n. 1899.

Hotel »Imperialul Romanilor«: D-na Wagne- rin din Reghinul-săseș, Feischer, privatier, Schwarz, forestier sup., Dr. Krauss, notar sup., din Sebeșul-săseș; Bredean, locotenent din Braș- ov; Radó, oficial din Cluj; Weissmaier, dispen- ter, Heinrich, Pudler, Egelhof, Duisberg, din Viena; Roth din Oradea-mare; Fang din Solin- gen; Kluge din Arad, comerciant.

Hotel »Neu-öhner«: Hențiu, notar din Să- liște; Kuhn, neguțtor de vin din Oradea-mare; d-na Szilágyi cu fiica din Porumbac; Gerő din Stainmanger; Sokel din Viena; Narva, Sziget, din Budapesta, comercianți.

Hotel »Meller«: Broos din Casol, Gremes din Marpod, notari; Jungmann, volajor, Reinert, comerciant din Viena.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 18 Aprilie n. 1899

Table with columns for Sîmînțe, Cîmînțe per Hect, Prețul per 100 chilogr., and various grain types like Grâu, Ovăș, etc.

Cursul cîmînței din Sibiu.

Table with columns for Hîrtie-monetă română, Lire turcești, Imperiali (15 R. aur), etc.

Bursa de Budapesta.

Table with columns for Renta de sar ung. 4%, Impozitul câșilor ferate ung., etc.

Bursa de Viena.

Table with columns for Renta de sar 6%, Impozitul câșilor ferate ung., etc.

Bursa de București.

Table with columns for Renta rom. par 1875 5%, Renta română amort. 5%, etc.

Pantru redacție și editură responsabil: Andrei Baltea. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: V. H. Dressandt.

Mătăasă damast 75 cr.

(SEIDEN-DAMASTE)

pană la 14 fl. 65 cr. metru și mătasă brocate — din fabricile mele proprii —

precum și mătasă Henneberg, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vîrgată, carré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferit: calități și 2000 diferite colori și desemnuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 16-52

(In Elveția porto postal e dublu).

Fabricile de mătasă ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

An esit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Iosif Schultz,

neguțtor de vinuri,

Sibiu, strada Poplăcei nr. 30,

oferează [137] 1-3

vinurile sale ardelenesti

garantat naturale, la cumpărare de cel puțin 56 litre cu următoarele prețuri:

Vin de masă anul 1898 per litru 18 cr.
" " " " 1896 " " 24 " "
" " " " 1894 " " 26 " "
" " " " 1894 " " 34 " "

Cu stimă

Iosif Schultz,

neguțtor de vinuri.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum **cu preț redus!**

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = șase florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român

„TIPOGRAFIA“, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuța,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire“, *poesie* (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50

„Dan“, *roman*, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75

„Dan“, *roman*, Biblioteca pentru toți, 4 uri, editura Carol Müller 1896,

2 volume à 32 cr. . . . . 64 cr.

„Din goana vieții“, ediția III. (1895) . . . . . fl. 1.75.

„Din goana vieții“, (Biblioteca pentru toți, 3 uri), edit. C. Müller 48 cr.

„Icoane sterse“, *nuvele*, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.

„Un an de luptă“, ed. C. Müller, 1895 . . . . . fl. 1.25

Cel mai nou volum de *nuvele*:

„În viltoare“, *nuvele*, editura Miloșescu 1896 . . . . . fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Despărțământul de postavuri

al firmei

Kastner & Öhler, Graz

trimit

Postavuri stiriane și tiroleze

în lățime de 135—140 cm. pentru prețul de fl. 1.35, 2.15, 2.40, 3.60 per metru.

Aceste calități sînt de bunădată probată și sînt foarte acomodate pentru

îmbrăcăminte practică și elegantă.

Camgarn de culoare neagră ori vînetă, cum și cheviot de calitate excelentă, cu prețuri dela 2 fl. în sus.

Stofe de modă, postavuri pentru livrée-le, postavuri pentru trăsuri etc. etc. numai de cea mai bună calitate. [115] 5-18

Mustre gratis și franco.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“

- Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 80 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipărus Pătrun. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcăl și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 8 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăciștii Obiceirile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Flica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărălnic. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Răstema de mamă. Legendă populară din jurnalul Născudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojana Némcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, fementări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărusa cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Genet. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenăștea. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peștor îndărălnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoica. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcăl în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea prostilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusea-impărat. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-impărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Boșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru. De Antoniu Ghislanțoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Possacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadoță. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Ensalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vînzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

PUBLICAȚIUNE.

Se face prin aceasta cunoscut, că după ce înaltul **minister reg. ung. de finanțe** a făcut prin organele sale de controlă reviziune losurilor de I. cl. a loteriei de clasă reg. ung. privileg. (a IV-a loterie) losurile s'au predat spre vânzare colecțiilor principale. Prin aceasta se publică planul de loterie aprobat de ministerul reg. ung. de finanțe.

Planul loteriei de clase reg. ung. privileg. A patra loterie. 100.000 losuri, 50.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor.		CLASA II. Depunere 20 cor.		CLASA III. Depunere 32 cor.		CLASA VI. Depunere 24 cor.	
Tragerea în 18 și 19 Maiu 1899.		Tragerea în 14 și 15 Iunie 1899.		Tragerea în 11, 12 și 13 Iulie 1899.		Tragerea în 13 Sept. până 11 Oct. 1899.	
Câștiguri	Coroane	Câștiguri	Coroane	Câștiguri	Coroane	Câștiguri	Coroane
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	1 à	60000
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1 à	40000
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	1 à	20000
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000	1 à	10000
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000	3 à 10000	30000
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000	5 à 2000	16000
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000	8 à 1000	10000
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000	10 à 500	35000
50 à 100	5000	60 à 300	18000	70 à 500	35000	70 à 500	35000
2900 à 40	116000	3900 à 80	312000	4900 à 130	637000	4900 à 130	637000
3000 câșt.	cor. 240000	4000 câșt.	cor. 477000	5000 câșt.	cor. 898000		
CLASA IV. Depunere 40 cor.		CLASA V. Depunere 32 cor.					
Tragerea în 2 și 3 August 1899.		Tragerea în 23 și 24 August 1899.					
Câștiguri	Coroane	Câștiguri	Coroane				
1 à	80000	1 à	100000				
1 à	30000	1 à	30000				
1 à	20000	1 à	20000				
1 à	15000	1 à	15000				
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000				
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000				
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000				
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000				
70 à 500	35000	70 à 500	35000				
3900 à 170	663000	3900 à 200	780000				
4000 câșt.	cor. 934000	4000 câșt.	cor. 1061000				

Cel mai mare câștig în cas de noroc

Coroane

1,000.000

(Un milion)

1 Premi	600000	600000
1 Câștig	400000	400000
1 à	200000	200000
1 à	100000	100000
1 à	60000	60000
1 à	40000	40000
2 à	30000	60000
3 à	60000	60000
20 à	10000	200000
50 à	5000	250000
400 à	2000	800000
720 à	1000	720000
1000 à	500	500000
27800 à	200	5560000
30000 câștig și premiu		cor. 9550000

Pentru tragerea cl. I. care se va întempla publică în 18 și 19 Maiu anul curent în prezența **autorității de controlă reg. ung.** și a unui notar regesc în salele redute, se pot căpeta losuri la toate colecțiile loteriei de clasă reg. ung. priv. Budapesta, 16 Aprilie 1899.

Direcțiunea lot. de clasă, reg. ung. priv.

[136] 1-1

Lónyay.

Hazay.

Fabrică de casse.

Subscrișul îmi iaș voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea reg cu deosebire on. public, care caută casse, se binevoească a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu enfunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătere în rata.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess, [8] 8-
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcii-mare Nr. 8.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.